

Kişisel Verileri Koruma Kurumundan Standart Sözleşmeler Hakkında Yeni Duyuru!

14 Şubat 2025

Geçen hafta Kişisel Verileri Koruma Kurumu (**Kurum**) tarafından yurt dışına kişisel veri aktarımında kullanılacak standart sözleşmelerde dikkat edilmesi gereken hususlara ilişkin kamuoyu duyurusu (**Duyuru**) yayımlandı.

Bildiğiniz gibi, 2025 yılına henüz yeni girmişken Kurum, tüm paydaşların uzun süredir merakla beklediği [Kişisel Verilerin Yurt Dışına Aktarılması Rehberi](#)'ni yayınlamıştı. Ne var ki, Kurum tarafından yayınlanan rehber, uygulamadan doğan sorulara bir nebze cevap olsa da özellikle standart sözleşmelerin imzalanması ve bildirimi ile ilgili usule ilişkin soruların bir kısmı cevaplanamıştı.

İşte bu Duyuru ile Kurum, yayınladığı rehber ile açıklığa kavuşturmadığı bazı usulü konulara ilişkin net açıklamalar getirmiş ve uygulamada belirsizliğe sahip olan konular nispeten azaltmıştır. Bizler de, Duyurunun tamamını tekrar etmektense, Duyuruda dikkatimizi çeken ve uygulama açısından önem arz eden hususları sizler için aşağıda kısaca derledik.

Geriye Etkili Yürürlük Tarihi Kabul Edilmiyor!

Bilindiği üzere, yurt dışı veri aktarımlarında yaygın kullanılacak olan enstrüman standart sözleşmelerdir. Standart sözleşme taslaklarının Kanun değişikliğine ilişkin geçiş döneminin bitiminden kısa bir süre önce yayınlanmış olması ve ayrıca standart sözleşmelerin doldurulması ve bildirimi ile ilgili birçok belirsizlik olması nedenleriyle birçok veri sorumlusu, Kanun değişikliğinin yürürlüğe girdiği tarihe kadar sözleşmelerin imzalanması ve bildirimi süreçlerini tamamlayamamıştı.

Uygulamada birçok hukukçunun bu gecikmeden kaynaklı riskleri en aza indirmek amacıyla bulduğu pratik çözüm ise imzalanan standart sözleşmelerde, “sözleşmenin Kanun değişikliğinin yürürlüğe girmesinden itibaren geçerli olacağı” şeklinde bir kayıt düşmek olmuştu. Nitekim Kurum yetkililerinin birçok sektörün temsilcileriyle yaptıkları toplantılarda bu yaklaşıma prensip olarak karşı çıkılmamış ancak Kurul nezdinde de bu konunun değerlendirileceği belirtilmişti.

Yapılan Duyuruda Kurum, çok açık bir şekilde, **imzaların daha ileri bir tarihte tamamlanmış olmasına rağmen standart sözleşmelerin geriye etkili olarak yürürlüğe gireceğine dair ‘yürürlük tarihi:...' vb. açıklamaların yazılmaması gerektiğini ifade etmiştir**. Bu itibarla sektörde çokça yer alan bu uygulamanın son bulacağı anlaşıyor.

Yorumumuz: Kurum bu yaklaşımı ile Kanuna uyum konusunda birçok veri sorumlusu tarafından yaşanan bir soruna bulunan pratik bir çözümünü (geriye etkili sözleşme) kabul etmeyeceğini bildirmiş oldu. Bununla birlikte Kanuna uyum konusunda yaşanan bu sorunların Kurum tarafından göz ardı edilmeyeceğini, Kurumun Kanun değişikliğinin geçiş sürecinden sonra imzalanan ve bildirilen standart sözleşmelerde çok sert bir yaklaşım sergilemeyeceğini ve bunlara doğrudan ceza vermeyeceğini umuyoruz.

Kurum Standart Sözleşmelerde Islak İmza İstedğini Dolaylı olarak Teyit Etti!

Bilindiği gibi Kanun şu hükmü haizdir:

“Standart sözleşme, imzalanmasından itibaren beş iş günü içinde veri sorumlusu veya veri işleyen tarafından Kuruma bildirilir.”

Kurum yetkililerinin birçok sektörün temsilcileriyle yaptıkları toplantılarda “imza” ifadesinden yola çıkarak standart sözleşmelere atılacak imzanın Türk Borçlar Kanunu’nun (TBK) imzaya ilişkin 15’inci maddesi gereği (i) elle atılan imza veya (ii) güvenli elektronik imza olarak anlaşılması gerektiği görüşünde olduğu görüşü dile getirilmiştir (Güvenli elektronik imza Türkiye’deki lisanslı servis sağlayıcılardan alınmalıdır).

Duyuruda Kurum, **standart sözleşmelere atılacak imzaların Türk Borçlar Kanunu’nun “imzaya ilişkin düzenlemelerine” uygun olarak atılması gerektiğini** belirterek bu hususu dolaylı olarak teyit etmiştir.

Bu çerçevede Türkiye’deki lisanslı servis sağlayıcılardan güvenli elektronik imza almanın yabancılar için çok zor bir süreç olduğu dikkate alınırsa pratikte tek yöntem standart sözleşmenin imzanın elle atılması, yani ıslak imza kullanılması olmaktadır.

Yorumumuz: Duyuruda Kurum tarafından ifade edilen TBK’nın “imzaya ilişkin hükümleri” (TBK Madde 15) **kanunen yazılı şekle tabi olan sözleşmelerin** ne şekilde imzalanacağını belirlemektedir. Bununla birlikte TBK’da şekil serbestisi kuralı hakimdir ve kanunlarda bir sözleşmenin “yazılı şekilde” yapılması açıkça belirtilmediği sürece şekil serbestisi kuralı uygulanacaktır. Bunun sonucu ise, yazılı şekle bağlı olmadan yapılan sözleşmelerde TBK’nın yazılı şekli düzenleyen hükümlerinin -15’inci maddesi de dahil olmak üzere- uygulanmayacak olmasıdır. Kanun’da ise standart sözleşmeler için herhangi bir yazılı şekil şartı öngörülmediği için, TBK’nın imzaya ilişkin 15’inci maddesinin standart sözleşmeler açısından uygulanabilir olmaması gerektiği görüşündeyiz. Bununla birlikte her ne kadar Kurumun bu konudaki yaklaşımına katılmasak da Duyuruda yer verilen bu açıklama ile **Kurum dolaylı olarak “standart sözleşmelerin ıslak imza ile imzalanması gerektiği” hususunu teyit ettiği için** -Kurum bu görüşünü değiştirmedikçe- standart sözleşmelerin ıslak imza ile imzalanmasından başka bir yol mümkün görünmemektedir.

Çift Dilli Sözleşmelerde İmza Türkçe Bölümün Altında Olmalı!

Standart sözleşmelerin yabancı taraflarla akdedilmesi sırasında uygulamada çokça ortaya çıkan sorunlardan bir diğeri ise yabancı tarafların Türkçe metin altına imza atmaktan imtina etmeleri idi. Bu itibarla, uygulamada genellikle hem Türkçe hem de yabancı dilde hazırlanmış çift sütunlu standart sözleşmeler hazırlanmakta ve imzalar her iki sütunun dışında olacak şekilde sözleşmenin en altta iki sütunun ortasına gelecek şekilde atılmaktaydı.

YAZICIOGLU

LEGAL

Kurum, Duyuruda bu konuda net bir şekilde **sözleşmeyi imzalayan her iki tarafın da Türkçe sözleşme metni üzerinde imzalarının bulunması gerektiğini**; çift sütunlu metinlerde ise yine her iki tarafın imzasının Türkçe metnin yer aldığı sütunda **mutlaka bulunması gerektiğini** ifade etmiştir. Bu itibarla iki dilde imzalanan standart sözleşmelerde bu hususa riayet edilmesi uygun olacaktır.

Saygılarımızla,

Bora Yazıcıoğlu

bora@yazicioglulegal.com

Yağız Soymen

yaqiz@yazicioglulegal.com

İbrahim Yıldırım

ibrahim@yazicioglulegal.com

*Bu not hukuki görüş niteliğinde değildir. Sadece bilgi amaçlı hazırlanmış ve gönderilmiştir.
Konuyla ilgili hukuki görüş almak isterseniz bizimle iletişime geçmenizi rica ederiz.*